

Fomentar l'autoestima de l'alumnat a través del joc dramàtic

El delit de viure essent educador, essent educat

Antònia Lladonet Riera

Una de les fites més importants, i també una de les més difícils, que tenen les persones és la d'arribar a sentir-se feliçes, es passen gran part de la seva vida cercant moments gojosos, moments que donin sentit a la seva existència, sense ser capaces de trobar-los en elles mateixes i en les coses més senzilles del seu voltant. Cada persona entén la paraula felicitat de diferent manera, el que és felicitat per a uns, no ho és per a uns altres, però de manera genèrica i segons diu el Diccionari de l'Enciclopèdia Catalana, la felicitat és l'estat de l'ànim plenament satisfet, és a dir, estar content amb el que es fa, amb el que es té i amb el que cada persona és. Tot això seria sinònim d'autorealització. Per arribar a aquest estat hi haurà d'haver hagut un esforç personal previ i, sobretot, una motivació i perquè aquesta darrera sigui latent, haurà d'anar acompanyada d'una bona autoestima que serà la causant d'aquest estat de felicitat que tothom desitja.

Si traslladam tot això al món de l'escola, entendrem la seva importància. Moltes vegades el fracàs escolar amaga infants que, tot i tenir una situació familiar estable, són insegurs, amb dificultats d'expressió, poc comunicatius i amb una gran desmotivació per fer les activitats escolars. Tot això crea una manca d'autoestima que no els deixa actuar amb autenticitat.

“A aquests interrogants se'ls haurà de respondre afirmativament, ja que la motivació es pot aconseguir de moltes maneres.”

D'altra banda, també es troben educadors i educadores sense motivació perquè pareix que la seva feina no té sentit quan es troben amb alumnes que no els responen com toca, també perquè estan cansats de fer sempre el mateix i necessiten nous reptes que es converteixin en al·licients que alimentin les seves ganes de seguir educant.

Foto cedida per Antònia Lladonet

Seria possible trobar un estímul que motivàs els nins i nines i aconseguís augmentar la seva autoestima? I la dels i de les docents?

Aquí només parlaré de trobar-la a través del joc dramàtic. El delit de viure educant o essent educat pot ser una realitat? Sí, ho pot ser.

Segons Isabel Tejerina “el joc dramàtic designa les múltiples activitats d'un taller d'expressió dramàtica, que agrupa el conjunt de recursos i de pràctiques convergents que es fonen en un mateix procés de descobriment i de creació”. També ens diu que queda “allunyat del fet teatral formalitzat, és basat en el joc lliure i personal, dirigit a possibilitar una expressió lliure i creadora de tots els nins i nines de la classe”¹. El fet que possibiliti la pròpia expressió i impulsi la seva capacitat i actituds creatives, junt amb el fet que millori les seves relacions personals, fa que l'infant agafi seguretat i un bon autoconcepte. Per exemple, en una classe es pot proposar als infants que es converteixin en grans insectes inventats, se'ls deixa un temps per pensar i acte seguit se'ls convida a transformar-se en aquells sers que han creat; tot això possibilita la seva expressió lliure i com que actuen tots alhora, passejant-se per la classe, desapareix la inhibició i el sentit del ridícul, perquè tots fan el mateix

¹ Aquests fragments s'han extret de l'article El joc dramàtic a l'Educació Primària d'Isabel Tejerina, publicat a la revista Arc núm. 8.

Foto cedida per Antònia Lladonet

i com que, a més, hi compareix una manera de gaudir durant la classe, tot això fa que a mesura que se senten segurs interpretant el seu personatge, augmentin la seva autoestima. Arriben a perdre la vergonya de sortir individualment perquè saben que tots faran l'activitat. Les passes a seguir per fer aquest joc dramàtic són: pensar l'insecte que volen representar, pensar com camina, considerar quina serà la seva posició de repòs, de defensa i d'atac, imaginar i fer el so de l'insecte en qüestió, i a continuació es fa que es relacionin uns quants insectes.

El fet que es doni poca importància al valor artístic del producte fa que els i les participants estiguin relaxats i relaxades, amb la conseqüència d'aconseguir una capacitat creativa impressionant.

El fet de viure l'activitat com un joc dóna ales a la llibertat individual i col·lectiva, i aquesta darrera al desbloqueig, la qual cosa implica l'impuls eficaç per a l'expressió dels i de les alumnes. El fet que el joc sigui lliure i espontani, no objecte d'observació, i no jutjat, també ajuda. Fins i tot l'alumnat més tímid arriba a participar d'una manera ben activa.

“Això ocasiona de rebot que els professors i les professores augmentin el seu desig de seguir amb la tasca d'ensenyar...”

A part de tot això, també millora les seves relacions personals, superant inhibicions, pors i complexos. Sense escenari ni espectadors, cerca la satisfacció en l'activitat mateixa. Tot aquest conjunt d'accions provoca la millora de la seva seguretat i de la seva autoestima.

Al procés de descobriment i de creació s'hi pot arribar a través d'activitats d'expressió corporal, d'expressió lingüística, d'expressió plàstica, d'expressió ritmicomusical, de jocs de rol, de jocs d'ombres, d'improvisacions...

El professorat adopta un paper d'animador, no és el que ho sap tot, sinó el que facilita el joc. Això fa que els nins i nines siguin més receptius a les seves propostes, i que tinguin més ganes d'apropar-s'hi i també augmenten la seva motivació quan han d'aprendre matèries més convencionals. Això ocasiona de rebot que els professors i les professores augmentin el seu desig de seguir amb la tasca d'ensenyar i sobretot, d'educar amb una dosi d'energia extra que fa que puguin gaudir d'aquells moments de felicitat desitjats per tots. Si amb un poc d'imaginació, generalitzam aquest tipus d'activitats, especialment el rol que adopta l'educador o l'educadora s'aconsegueix una major implicació de tots en la tasca quotidiana d'ensenyar i aprendre. □

PLAÇA 18®
serigrafia

La millor selecció tèxtil per a promocions en serigrafia

Tel: 971 660 422
Polígon Son Noguera, Lluçmajor www.pl18.com